

Maar 31 pct hunner definieerden „diarrhoea” als „passing a lot of bowel motions in a short time”. Van de patiënten gaven slechts 50-60 pct goede antwoorden voor constipatie en hartkloppingen. Nog lagere percentages vielen ten deel aan medicijn, flatulentie, diarree, hart, maag. Er waren patiënten die de blaas rechts in de thorax lokaliseerden en de nieren in de liezen of in het scrotum, de longen in de buik, de schildklier in de schedel of in het scrotum. BOYLE's bevindingen zijn voor de onderzoekende arts belangrijk: te vaak vertrouwt deze erop dat de patiënt met zijn terminologie hetzelfde bedoelt als de arts.

Placebo-effect. — SCHAPIRA en medewerkers hebben aan een groep van 48 patiënten met angst-symptomen gedurende drie weken tabletten toegediend met oxazepam (Serenid-D), waarbij telkens na een week de tabletten in een andere kleur werden gegeven: rood, geel en groen. Het bleek dat angst-symptomen het best reageerden op groene tabletten, terwijl depressieverschijnselen het meest verbeterden door gele tabletten. De beoordeling geschiedde op grond van notities van de patiënten zelf en aantekeningen van de artsen. Bij de eerste waren de verschillen in werking niet significant, bij de tweede was er een duidelijke significantie. (*Brit. med. J.*, 23 mei bl. 446.)

Dalende geboortecijfers. — In 1964 bedroeg het geboortecijfer in Engeland plus Wales 18,5 (levende geboorten per 100.000 bevolking). Sindsdien is het aantal jaarlijks gedaald tot 16,3 in 1969. De kindersterfte voor kinderen onder het jaar bedroeg 18,0, het laagste tot nu toe bereikte getal. Het sterftecijfer onder de bevolking als geheel is in de laatste tien jaar ongeveer gelijk gebleven: 11,8 pro mille. (*Brit. med. J.*, 30 mei bl. 548.)

Abortus. — In 1969 zijn in Engeland en Wales op grond van de Abortion Act 54.157 zwangerschappen afgebroken. In 1232 gevallen betrof het meisjes onder de 16 jaar. (*Brit. med. J.*, 30 mei bl. 548.)

Rusland

Gebrek aan kaviaar. — Rusland exporteert weinig luxe-goederen. Kaviaar is er een van. Maar de uitvoer ervan is sterk gedaald en de prijzen zijn dienovereenkomstig gestegen. Kaviaar is afkomstig van de kuit van de steur, die voornamelijk in de Wolga en in de Kaspische Zee leeft. Verontreiniging van het water heeft de visstand nadelig beïnvloed. Een bericht van het Novosti Persagentschap constateert: Het aantal boringen in zee breidt zich uit, en ten gevolge van onverantwoordelijke tekortkoming (in de zuivering van afvalprodukten) bij de olie-ondernemingen wordt de Kaspische Zee sterk verontreinigd. Ook schepen maken zich aan verontreiniging schuldig; hun afval wordt zo maar in zee gestort, en men moet er zich dus niet over verwonderen dat er steeds minder steur wordt gevangen. Een passage in *Izvestia* stelt vast dat de ruim 15.000 zuivelfabrieken in het land miljoenen kubieke meters water gebruiken. Het aantal visverwerkende industrieën, looierijen, voedselabrieken en industriële complexen is nog groter. Bijna geen enkele ervan bezit een zuiveringsinstallatie van afvalwater. De Sovjet-regering begint de verontreiniging te bestrijden, maar het probleem zal niet snel worden opgelost. (*Science*, 10 april bl. 199.)

Verenigde Staten

Oil spill bill. — President NIXON heeft zijn handtekening geplaatst onder een wet die hoge straffen stelt op verontrei-

niging van de omgeving door olie. Een eigenaar van een tanker kan belast worden met de kosten van de opruimingswerkzaamheden tot een bedrag van 14 miljoen dollar, tenzij hij kan bewijzen dat het morsen veroorzaakt werd door „an act of God, war, or a third party”. (*Science*, 17 april bl. 351.) De boete is zelfs ongelimiteerd indien de eigenaar schuldig wordt bevonden aan „willful negligence or misconduct”.

Ziekte en dood van president Roosevelt. — Pas in de laatste 15 jaar heeft men in het openbaar in de pers de ziekte van Amerikaanse presidenten besproken. Omtrent F. D. ROOSEVELT was er in dit opzicht weinig bekend. Zijn ziekte-geschiedenis, die alle bevindingen van de artsen vermeldde, werd in de safe van het U.S. Naval Hospital Bethesda. Md., bewaard. Maar na de dood van ROOSEVELT was dit document nergens te vinden. Thans heeft de internist HOWARD G. BRUENN die F.D.R. vanaf 27 maart 1944 tot aan zijn dood heeft behandeld, in een artikel in *Annals of internal Medicine* (april 1970 bl. 579) alles wat hem bekend was, gepubliceerd „for the record and its accuracy”, en ook omdat in de laatste negen jaren van ROOSEVELT's leven allerlei geruchten omtrent zijn gezondheid opdoken, die nergens op gebaseerd waren. BRUENN heeft zijn patiënt bijna dagelijks onderzocht en behandeld, zowel in als buiten het ziekenhuis. Hij is hem gevolgd op zijn reizen, tot zelfs naar Yalta, waar de belangrijke besprekingen tussen ROOSEVELT, CHURCHILL en STALIN hebben plaatsgevonden. ROOSEVELT leed aan een langzaam verergerende hypertensie en afnemende hartwerking. De toestand ging op en neer. De reis naar Yalta in februari 1945 verliep zonder ongelukken en werd gevolgd door een inspannende werkperiode. Eind maart moest hij rust nemen. Zijn bloeddruk schommelde op onverklaarbare wijze tussen 170/88 en 240/130 mm. Op 12 april ontstond plotseling een massieve hersenbloeding, die in enkele uren tot de dood voerde. BRUENN eindigt zijn artikel met de vraag, hoe de loop van de wereldgeschiedenis zou zijn geweest, indien men destijds had kunnen beschikken over de tegenwoordige methoden voor de behandeling van hypertensie.

M. M. HILFMAN

BINNENLAND

Voorlichtingsbureau verdovende middelen in Drente op komst. — Op provinciaal niveau wordt in Drente een voorlichtingsinstituut over drugs voorbereid. Dit verklaarde burgemeester Mr. SPIJKERBOER van Gieten vrijdagmorgen in een extra gemeenteraadsvergadering, die werd gehouden naar aanleiding van de politie-inval vorige week zaterdagavond in de jeugdsociëteit The House of the Rising Sun te Gieten. Bij die inval werden enkele bezoekers geverbaliseerd wegens het bezit van hasjiesj. De verantwoordelijkheid voor deze inval ligt geheel bij de officier van justitie; de burgemeester stelde dat hij geen bevoegdheid had, hierover mededelingen te doen.

De sociëteit blijft voorlopig gesloten. Enkele raadsleden vreesden dat de jongeren nu het bos in worden gestuurd, in plaats van dat zij begeleiding en voorlichting krijgen. Het stichtingsbestuur had de sociëteit enige tijd geleden ook al gesloten wegens het gebruik van drugs. Onlangs was de sociëteit weer opengesteld, totdat vorige week zaterdag de rijkspolitie ingreep. (*Trouw*, 30 mei.)

f 16.000 grens voor ziekenfonds. — De regering heeft besloten het advies van de ziekenfondsraad te volgen, die de